

Översättning och anteckningar ur imam
adh-Dhahabis bok *Tadhkirat al-Huffâz*,
(från an-Nawawî träffar i Malmö sommaren och hösten 2004)

Om hans familj, och hans födelse,

Om hur han började sin karriär och hur allvarligt han tog på kunskap och lärande.

An-Nawawî, imamen, ledaren, den ende, förebilden, islams *shaykh*, de kunniges fanbärare och religionens förnyare **[1]**, Abû Zakariyyah Yahyâ bin Sharraf bin Marry al-Hazâmi al-Hawâribî ash-Shâfi'î, upphovsman till en rad olika nyttiga skrifter.

Han föddes i månaden Muharram år 631 H. och kom till Damaskus 649 H. där han bodde på internat i stadsdelen *ar-Rawâdjyah* och levde på bröd från skolan.

Där lärde han sig under fyra och en halv månads tid boken *at-Tanbîh* **[2]** utantill och under den resterande delen av det året memorerade han inför sin *shaykh* al-Kamal bin Ahmad en fjärdedel av boken *al-Mudhab* **[3]**.

Han åkte därefter på vällfärd (*hajj*) med sin far och han bodde kvar i Medina under en och en halv månad. Han var sjuk under större delen av resan.

[Imam adh-Dhahabi] berättade, "Vår *shaykh* Abul-Hasan ibn al-Atâr berättade att *shaykh muhyî-d-dîn* [an-Nawawî] berättade för oss att han lärde sig utantill och läste upp 12 olika föreläsningar inför sina shaykher och förklarade och korrigerade dem: två föreläsningar i boken *al-Wasît*, **[4]** en föreläsning i sammanställningen av de två *Sahîh*, **[5]** en föreläsning i *Sahîh Muslim*, en föreläsning i boken *al-Lumma'* **[6]** av Ibn Djanî, en föreläsning i retorik, en föreläsning i grammatik, en föreläsning i jurisprudentens grunder (*usûl al-fiqh*), en föreläsning i *asmâc ar-ridjâl*, **[7]** en föreläsning i religionens grunder (*usûl ad-dîn*)." Han [an-Nawawî] fortsatte, "Jag kommenterade allt som hörde samman med lektionerna och [gav] olika förklaringar och extra förklaringar på meningar och [jag gjorde det med] ett bra språk. Allâh välsignade min tid.

Då slog det mig att jag ville studera medicin och började läsa boken *al-Qanûn*, **[8]** men mitt hjärta förmörkades och jag tillbringade dagarna utan att kunna uträtta något och då tyckte jag synd om mig själv. Jag sålde boken – och mitt hjärta lystes åter upp."

Hans sätt att kämpa, hans bevarande av kunskap och hans avhållsamhet (*zuhd*).

[an-Nawawîs student] Ibn al-Atâr sade, "Vår *shaykh* – må Guds den upphöjdes nåd vara över

honom – har berättat för mig att han inte slösade bort sin tid vare sig tiden under natten eller under dagen, ja inte ens den tid som han tillringade på resande fot. [Han berättade också] att det tog honom sex år innan han började skriva böcker, undervisa, ge goda råd (*nasîhah*) och att säga sanningen. Jag sade, att förutom allt detta hade han att kämpa mot sitt lägre jag (*nafs*) och varje minut av handling var i fruktan och i övervakande av sig själv, han renade sitt *nafs* från allt ont och det som degraderar det från dess saker.

Han var *hafiz* [9] i profettrationer och dess kunskapsgränar (*usûl*), dess återberättare (*ridjâl*) och de av dem som talade sanning och de av dem som talade osanning av dem. Han var den mest kunnige i boken *al-Mudhhab*.

Vår *shaykh* al-Rashîd bin al-Mu'allim berättade, "Jag frågade *shaykh* Muhyî-d-dîn om varför han inte gick till badhuset och varför han gjorde livet svårt för sig genom sina matvanor, klädvanor och livsstil och för att han var väldigt rädd för att få någon sjukdom som skulle avhålla honom från sitt arbete. Han svarade, "Någon fastade tills hans kropp blivit grön." [10]

Han avhöll sig från att äta frukt och gurka och han sade, "Jag är rädd att min kropp blir fuktig och att det gör mig sömning." Han brukade äta och dricka en gång under dygnet vid gryningen.

Ibn al-Atâr sade, "Jag pratade med honom om frukt och han svarade, 'I Damaskus finns det olika frukter vid olika tider, de som arbetar med dem får inte hantera dem som de vill, förutom det som de får lov till att äta av det – så varför skulle då jag äta hur som helst?'"

Ibn al-Atâr fyllde sex skrivböcker med hans biografi.

Hans Gudsfruktan (*warâ'*)

Han tog inte emot någonting, endast sällan från de som inte hade något med honom att göra. En fattig man gav honom en kanna och den tog han emot. *Shaykh* Burhân ad-Dîn al-Iskanderânî bjöd in an-Nawawî att bryta fastan hos honom, men an-Nawawî svarade, "Tag istället hit maten så att vi alla tillsammans kan bryta fastan!" Då åt han av maten och det var två olika rätter – men det var bara ibland som han blandade han olika maträtter.

Hans situation gentemot kungar då han påbjöd det goda

Han bemötte förtryckare ståndaktigt utan att acceptera deras förtryck och han skrev till dem och och varnade dem för Gud, den upphöjde. En gång skrev han:

Från Guds tjänare Yahya an-Nawawî, må Guds frid vara över sultanen, den som gör gott, alla prinsars kung, Badr ad-Dîn, må Gud hålla det goda för honom och omge honom med goda gärningar (*hasanât*), och ge honom det goda i detta livet och i det kommande livet och allt som han önskar sig, och välsigna för honom allting som omger honom. *Amîn*. Det har kommit till min kännedom att Syriens folk har det svårt och är svaga på grund av att det inte regnat under en lång tid...

Och han utvecklade detta i ett längre stycke på ett ark papper. Han [sultanen] gav ett snabbt och hårt svar som gjorde gruppen som författat brevet ledsna. Men de skrev ytterligare ett brev till sultanen där de påbjöd det goda.

Vår *shaykh* Ibn Farah berättade om den händelsen för shaykhen och han svarade snabbt: *shaykh Muhyidîn* har uppnått tre grader som man borde resa till: Kunskap, Avhållsamhet och påbudandet av det goda och förbudandet av det onda."

Hans död

Han reste för att besöka *Bayt-ul-Maqdis* (i Jerusalem) varpå han återvände till sin [födelse stad] Nawa **[11]** där han blev sjuk hos sin far och låg för döden. Han förflyttades till Guds barmhärtighet den 24:e Radjab och Zâhir Yazâr begravde honom.

Detta återberättades av shaykh Qutb ad-Dîn Yunînî:

Han [Yunînî] sade, "Han [an-Nawawî] var den ende i sin tid med sin kunskap, Gudsfruktan (*warâ'*) och dyrkan, och han levde ett hårt liv. Han stod emot kungen i justitidepartementet mer än en gång, och det berättas att konungen adh-Dhahr sade: 'Jag fruktar Gud mer än honom och det är jag som är *shaykh* för *Dâr ul-Hadîth* **[12]**. Jag företrädde det i sextiofem år efter Abu Usama, tills hans död.'"

Må Gud heliggöra hans levnadsteckning (*sîra*).

Och följande har omnämnts i *Tabaqât ush-Shaficiyyahs* olika kapitel av Ibn as-Sabkiy:

... "De kunnigas shaykh *muhyî-d-dîn* Abû Zakariyyah, islams *shaykh* och de efterföljandes lärare, Guds bevis till straff och belöning för de som kommer efter och som kallar till föregångarnas väg. Han var - må Guds nåd vara över honom - den främste, den som satt med honom kände ro i sin själ (*nafs*) och han var avhållsam. Han brydde sig inte om ifall världen skulle rasa samman så länge religionen blomstrade **[13]**. För honom var all avhållsamhet tillfredställelse och att följa de som gått före honom av *ahl us-sunnah wa al-djamâ'ah*.

Han var tålmodig i utförandet av olika goda handlingar och han slarvade inte bort en enda timme utan att det var för Gud.

Fotnoter:

[1] Ar. *Muhyî-d-dîn*. Då religionen islam är fullständig och komplett behöver religionen inte förnyas, titeln "*religionens förnyare*" bör snarare ses som ett hedersomnämmande syftande på den nytta muslimerna har fått – och fortfarande får än idag – genom hans fantastiska arbete och kunskap – sammanställarens anm.

[2] En text (*matn*) i jurisprudens (*fiqh*) enligt den shafi'itiska rättskolan – sammanställarens anm.

[3] Även den en text (*matn*) i jurisprudens (*fiqh*) enligt den shafi'itiska rättskolan – sammanställarens anm

[4] En mer omfattande bok i jurisprudens (*fiqh*) enligt den shafi'itiska rättskolan – sammanställarens anm.

[5] Dvs de två stora samlingarna av profettrationer (*ahadîth*) *Sahîh al-Bukhârî* och *Sahîh Muslim* – sammanställarens anm.

[6] Om det arabiska språket – sammanställarens anm

[7] Dvs den biografiska kunskapen om namnen på de olika traditionslämnarna i de olika berättarkedjorna (*isnâd*) för profettrationerna (*hadîth*) – sammanställarens anm.

[8] *Al-Qanûn*, eller Medicinens Kanon, en sammanställning från 1000-talet e kr av persiske Ibn Sina, eller Avicenna som han är känd som i västerlandet, av medicinskt kunnande från grekerna, indierna och araberna tillsammans med egna observationer. Boken är utan tvivel historiens viktigaste medicinska publikation och var obligatorisk läsning vid de europeiska universiteten fram till 1700-talet – sammanställarens anm.

[9] Dvs i memorerandet av profettrationerna – sammanställarens anm.

[10] Dvs, att "det finns människor som gör mycket mer än jag" – sammanställarens anm.

[11] Mellan nuvarande Iran och Irak.

[12] Lärocenter för *hadîth*-kunniga.

[13] Ordagrant, "...som en dal[gång]" ett uttryck som manar fram bilden av en blomstrande och fruktbar dalgång, skyddad från alla håll av berg från inkräktare och ogynnsamt väder. En metafor för de omständigheter som får religionen att blomstra.